

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie

10-578 Olsztyn, Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32

tel. (89) 675-52-20
fax. (89) 527-08-86

WKGF (89) 535-03-88

RIO.III.072-117/2021

Olsztyn, dnia 7 grudnia 2021 r.

Pan
Maciej Radtke
Burmistrz
Miasta Lubawa

Korespondencja elektroniczna

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 listopada 2021 r., w sprawie aktualizacji kwoty dotacji oświatowej w miesiącu listopadzie dla niepublicznego przedszkola prowadzonego przez osoby fizyczne i prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego, Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie, informuje co następuje:

Podstawa prawna do wyrównania dotacji dla oświaty niepublicznej ustanowiona została wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 27 października 2017 o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r., poz.17) zwanej dalej u.f.z.o. (w tym: art. 43 i 44).

Zgodnie z art. 43 ust. 4 u.f.z.o. wyrównywanie dotacji oświatowej następuje przypadku, gdy wysokość dotacji ulegnie zmianie.

W przypadku aktualizacji październikowej, o którą skierowane jest pytanie w piśmie, pod uwagę brany jest plan dochodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego i część budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, według stanu na dzień 30 września roku budżetowego oraz zaktualizowana statystyczna liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Z wyjaśnień Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2018r. (DKO-WOK.350.68.2018.AT), wynika, że wysokość nowych części dotacji obowiązujących od listopada (w przypadku aktualizacji październikowej) powinna uwzględniać wyrównanie kwoty dotacji od początku roku budżetowego. Podstawowa kwota dotacji jest kwotą roczną i jej aktualizacja dotyczy całego roku budżetowego, a w związku z tym kolejne wypłacone części dotacji powinny zostać odpowiednio skorygowane (pomniejszone lub powiększone) tak, aby części podstawowej kwoty dotacji wypłacone od początku roku budżetowego sumowały się na roczną podstawową kwotę dotacji po zaktualizowaniu.

Różnica między wysokością ogłoszonej podstawowej kwoty dotacji a wysokością dotacji faktycznie wypłacanej może wynikać z zastosowania art. 43 ust. 5 u.f.z.o., który jest przepisem chroniącym zarówno jednostki samorządu terytorialnego, jak i organy prowadzące jednostki oświatowe przed drastyczną zmianą wysokości dotacji.

Analiza przepisów art. 43 ust. 4 i 5 u.f.z.o. prowadzi do wniosku, że co do zasady organ, po dokonaniu aktualizacji, jeśli kwota dotacji ulegnie zmianie, zgodnie z art. 43 ust. 4, powinien tak ustalić wysokość przyznanych części dotacji, aby suma wszystkich części dotacji wynosiła tyle, ile wynosi ostateczna kwota dotacji. Przyjmuje się, że należy od aktualnej wysokości dotacji odjąć sumę części dotacji przekazanej na dziecko do miesiąca aktualizacji włącznie. Tak uzyskaną różnicę należy wypłacić w pozostałych do końca roku budżetowego częściach dotacji. Z matematycznego punktu widzenia postępowanie takie powinno zapewnić, że w całym roku budżetowym zostanie wypłacona (w 12 częściach) ostateczna kwota dotacji dla dziecka. Problem powstaje w sytuacji, gdy wysokość dotacji przysługującej za cały rok jest niższa od sumy dotacji przekazanej do października danego roku /Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 17 marca 2021 r. I SA/Bk 56/21/.

Przepis ograniczający znaczny spadek lub wzrost wysokości dotacji w ciągu następującej w wyniku aktualizacji wprowadzono od 2018 r. ze względu na potrzebę ochrony stabilności finansowej dotowanych jednostek. Ustawodawca dostrzegł problem tego, że niekiedy spadek kwoty dotacji (która jest roczna) po aktualizacji październikowej powodował, że dwie ostatnie części dotacji (za listopad i grudzień) ulegały wyzerowaniu. Mając na uwadze potrzebę zapewnienia stabilności finansowej dotowanych jednostek (które nie muszą mieć świadomości nadchodzącej zmiany), wprowadzono przepis, stanowiący, że średnia arytmetyczna części dotacji wypłacanych po miesiącu aktualizacji nie może być niższa niż 75% średniej arytmetycznej części dotacji wypłacanych do miesiąca aktualizacji włącznie oraz jednocześnie średnia arytmetyczna części dotacji wypłacanych po miesiącu aktualizacji nie może być wyższa niż 150% średniej arytmetycznej części dotacji wypłacanych do miesiąca aktualizacji włącznie /M. Pilich (red.) Finansowanie zadań oświatowych. Komentarz, opubl. w Lex/el 2020, komentarz do art. 43 u.f.z.o./.

Należy zauważyć, że regulacja art. 43 ust. 5 u.f.z.o. przewiduje ograniczenia w zakresie zmniejszenia średniej arytmetycznej kolejnych przekazywanych części dotacji na skutek zaktualizowania kwoty dotacji. Jednakże nie oznacza to, że kwota dotacji w obrębie roku nie jest weryfikowana (obliczana) z uwzględnieniem także ostatniej aktualizacji. W tym znaczeniu organ ma prawo i obowiązek jako zawiadujący środkami budżetowymi ustalić jaka wysokość dotacji za cały rok przysługuje z uwzględnieniem ostatniej aktualizacji i porównać z kwotami dokonanych wypłat. Nie budzi żadnych wątpliwości, że kwoty te ostatecznie muszą się pokrywać. W przypadku jednak, gdy kwota należnej dotacji z uwzględnieniem aktualizacji jest w obrębie roku mniejsza niż kwota dotacji już wypłaconej w tym też roku, to niewątpliwie różnica stanowi kwotę dotacji nadmiernie pobranej, która podlega zwrotowi /Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 28 lipca 2020 r. I SA/Bd 220/20/.

Poruszoną w piśmie kwestię zwrotu dotacji udzielonych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, pobraną nienależnie lub w nadmiernej wysokości reguluje przepis art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305). Dotacje takie podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2 tejże ustawy.

Należy jednak zwrócić uwagę, że podstawą prawną zwrotu dotacji przez jej beneficjenta jest decyzja administracyjna wydana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, starostę lub marszałka województwa (art. 61 ust. 1 pkt 4 u.f.p.). Od decyzji tej przysługuje odwołanie do organu wyższego stopnia, tj. do samorządowego kolegium odwoławczego (art. 61 ust. 2 u.f.p. i art. 61 ust. 3 pkt 5 u.f.p.). Ostateczna decyzja może być zaskarżona do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Od wyroku sądu administracyjnego przysługuje natomiast skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Tym samym, tut. Izba przychyliła się do stanowiska, iż w opisanej przez pytającego w piśmie sytuacji, kwotę dotacji należy podwyższyć tak, aby mieściła się w limitach, o których mowa w art.43 ust.5 u.f.z.o.

W tym miejscu należy wskazać, że Izba nie ma uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa. W związku z tym niniejsze wyjaśnienie należy

potraktować, jako stanowisko Izby, które nie jest wiążące dla wnioskującego o udzielenie wyjaśnienia, jak również dla organów rozstrzygających w konkretnych sprawach.

Z-CA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie
Bogdan Gaber

